

Laura atradās pussolī starp savu istabu un virtuvi, kad iezvanījās telefons.

– Te Monta. Čau! Kā tev iet?

Jocīgi, ka viņa zvana. Kopš izlaiduma neesam tikušās trīs mēnešus.

– Nu, viss labi. Svētdiena pa mājām. Un tev?

– A tu zini, ka stacijā uz soliņa tev ir uzrakstīts dzejolis?

– Kāds vēl dzejolis?

– Tur ir rakstīts: Laurai no 10. f. Mūsu skolā nav nekādas “f”, mums ir viena desmitā. Cik Lauru šogad pārgāja uz Rīgu? Viena! Tātad dzejolis ir tev!

– Ko tu muldi? Mana uzvārda taču tur nav? Tur kaut kādas riebeklības sarakstītas?

– Nē tak! Tipa atzīšanās mīlestībā, tur rakstīts: Laurai no 10. f. Stulbi, bet paraksta nav. Bet tu jau tāpat zini, kurš to rakstīja, ne?

– Nē.

– Gribi, aiziesim kopā paskatīties? Mož rokrakstu atpazīsi.

– Negribu. Gan jau kāds muļķojas. Rīt, kad braukšu uz skolu, paskatīšos, – Laura teica un, cenzdamās neizraut telefona vadu no sienas, ar kāju ķeksēja botu. Nolikusi klausuli,

viņa uzsauca mammai, ka uz piecpadsmīt minūtēm izies, uzvilka ādas mēтели un gāja laukā pa durvīm.

– Uz kurieni? – neatraudama skatienu no grāmatas, jautāja mamma.

– Līdz stacijai. Kaut kādi vilcieni atcelti, negribu rītdien nokavēt. Tūlīt būšu atpakaļ!

Pēc septiņām minūtēm Laura iegāja uzgaidāmajā telpā. Drusku sāpēja vēders. Par laimi, stacijā neviena nebija. Gaiss likās vēss un mitrs, lielā metāla krāsns stūrī izstaroja aukstumu. Kases lodziņā ielīmētā zīmīte ziņoja: “Pārtraukums 10 minūtes.”

Nav jau arī, kur steigties, svētdienās vilcieni kursēja reti.

Laura skatījās uz pelēko, ovālo stacijas solu, kam pa vidu bija tikpat ovāls muguras balsts, un neredzēja uz tā nevienu dzejoli. Tie paši *K+I* un *Xyū*, kas ar atslēgām ieskrāpēti un jau reižu reizēm pārkrāsoti, bet tik un tā ar laiku lien laukā. Viņa gāja apkārt solam un tad to ieraudzīja.

Tādi kā drukāti, noapaļoti burti, savirknēti īsākās un garākās rindās. Melns, tievs marķieris.

Kurš tik jocīgi raksta? Tik tīri un kaligrāfiski.

Augšā norāde – Laurai no 10. f. Tas nebija rets vārds, tomēr viņa bija pārliecināta, ka šī Laura ir viņa. Dzejolim apakšā uzzīmēta bumbiņa ar ausu trīsstūrīšiem un ūsu spicumiem. Saritinājies kaķis.

Laura gribētu noplēst krāsas virskārtu, tam pat nevajadzētu būt grūti, jo sols bija tik daudz reižu pārkrāsots, ka krāsu slāņi no koka atlēca kā bieza, eļļaina sega. Viņa gribētu šo plēksnīti paņemt līdzī uz mājām, ieslēgties savā istabā un kārtīgi izlasīt. Spārni, melodija, ļoti, gaisma, ar mani... Viņa lasīja vārdus un neko nesaprata.

Kas tas ir? Dzejolis man. Laurai no 10. f. No kā? Kāpēc es nepaņēmu līdzī pildspalvu? Kaut uz rokas būtu pārrakstījusi. Kurš to ir uzrakstījis?

– Jūs gribat pirkt biļeti? – Laurai aiz muguras noklabēja kases lodziņš.

– Nē, nē, es tikai, es neko. – Un Laura izsteidzās no uzgaidāmās telpas.

* * *

Zane stāvēja pie garderobes un pina savus garos, ar hennu krāsotos matus vaļīgā bizē. Kad Laurai agrāk stāstīja, ka Rīgas meitenes ir citādas, viņa tam īsti neticēja. Bet taisnība, kaut kas viņās tomēr bija atšķirīgs. Viņas bija tādas... brīvākas? Bezkaunīgākas? Par sevi pārliecinātākas? Piemēram, šodien Zanei mugurā bija brūnas velveta bikses ar sadilušiem ceļiem un balts vīriešu krekls, zem kura varēja manīt melnu krūšturi. Laura varēja iztēloties, ka viņas Ikšķiles draudzenes uzvelk ļoti īsus svārkus, krekliņu, kas rāda pliku nabu, un melnus platformas zābakus. Bet kura bijusī klasesbiedrene varētu uzvilkt baltu, asiem stūriem izgludinātu vīriešu kreklu un zem tā melnu veļu? To viņa nevarēja iedomāties.

– Čau! Miedziņš nāk? Žāvājies baigi.

– Mums vakar bija izrāde, pēc tam drusku pasēdējām, vēlu aizgāju gulēt. Tizli, ka tu nedzīvo Rīgā.

Zane bija nenormāli forša. Viņa ne tikai krāsoja rudus matus un zem balta vīriešu krekla vilka melnu apakšveļu, bet arī spēlēja pašdarbības teātrī, kurā visi citi bija par viņu vecāki. Daži pat studēja. Bet nepatīkamākais, ka Zanei, kura

tāpat kā Laura uz ģimnāziju bija pārnākusi no citas skolas, jau no mācību gada pirmajām dienām visos priekšmetos bija labas un ļoti labas atzīmes. Izņemot angļu valodu – tur Laurai gāja labāk, jo viņa gadu divas reizes nedēļā bija braukusi uz kursiem Rīgā, lai varētu nokārtot 9. klases eksāmenu. Visos pārējos priekšmetos jau pirmajās stundās Laura saprata, ka ir baigie sūdi.

– Fiksi ejam! Ivanova necieš, ka kavē. – Zane nozuda ap stūri.

– Man dzejoli uzrakstīja. Uz stacijas soliņa. Nezinu, kas, – Laura pie pašām matemātikas klases durvīm nočukstēja.

Zane apstājās pussolī:

– O! Tas reiz ir interesanti! – Viņa pavēra durvis, klasē visi pļāpāja, tātad skolotājas vēl nebija.

– Stāsti!

– Ikšķilē uz stacijas soliņa uzrakstīts dzejolis, pierakstīts klāt, ka Laurai no 10. f. Es nezinu, no kā. Rokrakstu arī nepazīstu. Tāds smuks, tā kā drukāti burti, bet es nezinu nevienu, kurš tā raksta.

– Nu, bet kas dzejolī?

– Stulbi, bet es tiešām neatceros. Bet nekā slikta tur nebija.

– Droši vien kāds vecais brūtgāns, tagad nelaimīgs, ka esi prom citā skolā. Vai slepenais pielūdžējs, kurš cieš mīlas mokas, jo tu viņu neievēro.

– Nav man ne veco brūtgānu, ne slepeno pielūdžēju.

– Tad kāds no Rīgas! Ieraudzīja tevi, iemīlējās kā traks, atbrauca uzrakstīt dzejoli stacijā uz soliņa, jo skaidrs, ka tur tu pamanīsi, katru dienu garām staigā.

– Neviens nav tik psihs, lai piecdesmit minūtes kratītos vilcienā tikai tādēļ, lai uzrakstītu man dzejoli. Kādā sakarā?

– Neviens nav pasargāts no tā, ka viņā kāds iemīlas. Arī tu ne.

– Tiem, kas nesēž solā, es žurnālā uzzīmēšu nullīti! – Zani pārtrauca matemātikas skolotāja Ivanova, un meitenes veikli iešmauca viņai pa priekšu klasē.

* * *

– Meitenes, šovakar uz spēli nāksiet? Redzējāt, kā mēs vakar vienpadsmitajiem salikām?

Kārlis klasē bija vecākais, garākais, stiprākais un ar zemāko balsi. Pēc savainotajiem zodiem varēja redzēt, ka arī citi klases zēni niekojas ar skuvekļiem, bet Kārlim vienīgajam uz sejas auga apmatojums, ko vajadzēja skūt.

– Smuki jūs spēlējāt, es redzēju! – Zane sēdēja uz grīdas neapgaismotajā gaitenī starp ķīmijas un fizikas kabinetu un sūkāja ķiršu ledeni uz kociņa. – Es tikai nesaprotu, kāpēc jums visiem bija bantītes matos?

Laura novērsa skatienu no Zanes lielajām, mīkstajām lūpām, kuras, aplipušas ar konfektes sintētisko krāsu, tumši spīdēja. Vai nu viņa tiešām neapzinājās, kā tas izskatās, un vienkārši izbaudīja apaļās konfektes virpināšanu pavērtajā mutē, vai tēloja naivu aitiņu. Visi varianti Lauru kaitināja vienlīdz stipri. Tāpēc labāk neskatīties.

Kārlis sāka rēkt savus lielos smieklus:

– Tā bija taktika! Paņemt uz izbrīnu! Un tad sasist lūpatās.

Kārlis lēkāja kā bokseris. Lai arī vispār jau viņi vakar bija spēlējuši basketbolu. Laura, atspiedusies pret palodzi, stāvēja turpat blakus un arī gribēja piedalīties sarunā. Pateikt kaut ko asprātīgu, nevērīgu un precīzu. Lūk, izdevība! Šķiet, arī Kārlis vairs nespēja skatīties uz Zanes tumši sarkano muti un pavērsās pret Lauru.

– No manis sanāktu smuka meitene?

Tagad ir jāatbild! Kaut ko nenormāli foršu, bet nesamudrītu. Pateikt “jā” un pasmaidīt būtu zemākā līga. Vajag, lai veidojas saruna.

– Tu, un smuka meitene? Domā?

– Nuja, ar bantītēm! Un paskaties, kādas man kājas! – Kārlis pagriezta savus tumšām spalvām klātos lielus uz meiteņu pusi.

Zane ķiķināja un turpināja spēlēt ar konfekti, bet Laurai vajadzēja atbildēt.

– Ar tik spalvainām kājām jau kā zēns tu neesi pārāk smuks, kur nu vēl meitene!

Laura gaidīja, ka Kārlis turpinās kaitēties un atbildēs. Bet viņš tikai palūrēja uz Lauru caur pieri un aizgāja pie pārējā klases puisi bariņa.

Laura turpināja blenzt uz Kārļa muguru:

– Nesapratu. Kas, viņš tiešām apvainojās?

– Nez. Laikam. Tak nekas, pāries. – Zane iegrūda ledeni mutes dziļumā un ar vienu kodienu pāršķēla. – Un, ja nepāries, tā ir viņa izvēle. Davai, ejam!

Laura gribēja būt tāda pati – vienaldzīga. Bet viņa ar katru muguras ādas kvadrātmilimetru juta, ka zviedzošais čalu bars ar Kārli vidū, nemaz neslēpdamies, lūr tieši uz viņu.

* * *

Laurai no 10. f

Tavā parkā švīkst sikspārņu spārni,
es dzirdu melodiju,
tās taktis, kas skan tik ļoti. Šķiet, kļūdos.
Bet varbūt tu arī to dzirdi?
Durvju čīkstoņa nešķiet vairs baisa.
Dīvaina gaisma ceļu sev lauž.
Vai rīts?
Šķiet, kļūdos... Nē, tas notiek ar mani.
Un tevi?
Varbūt?

Laurai šķita, ka no viņas pirkstiem ir aizbēgusi pēdējā asins lāsīte. Tie bija tik auksti, ka knapi noturēja pildspalvu, ar kuru viņa pārrakstīja dzejoli uz literatūras klades aizmugurējā iekšvāka. Toties sirds sitās kā tukšumā, piedārdinādama galvu ar troksni.

Tas mani tagad piemeklē. Smadzeņu migla. Viņa atcerējās noklausītu medicīnas terminu. Vēlāk izlasīšu, vēlāk. Kas to raksta? Un kurš šodien manā plānotājā ielika pastkartīti? Izskatījās sena, kā no antikvariāta vai bēniņiem atnesta. Sākumā likās, ka uz baltā fona tikai savilkti melni ķekši, bet, kad ieskatījās, varēja saprast, ka tā bija upe, kalni un divi putni. Un otrā pusē ar zīmuli uzzīmēts saritinājies kaķis. Toties tagad ir pilnīgi skaidrs, ka tas ir kāds no Rīgas.

Deviņdesmit deviņi procenti, ka no klases.

– Nē, nopietni, valsts krutākajā vidusskolā liks atzīmes par to, kurš daiļāk uzzīmēs lapiņas? Kad mums nākamā bioloģija? Nāksi ar mani vākt herbāriju? – acis bolīdama, Laura sūdzējās Zanei un no krēslapakšas mēģināja izvilkēt somu.

– Kas tur ir? – Laura piecēlās, domādama, ka ar krēsla kāju pieminusi lenci, un ieraudzīja, ka tā ir piesieta pie aizmugurējā galda.

– Baigais joks! – viņa caur zobiem izgrūda un pietupās to atbrīvot.

Otrā stunda, īsais starpbrīdis, tā jau knapi desmit minūtes, lai sameklētu informātikas kabinetu bēniņos. Idioti. Sviests, kur palika Zane? Un ko tas tirlīņš vēl blenž, nespēj pa durvīm tikt laukā?

Laura cieši sakoda zobus un nikni paskatījās uz Māri, viņš strauji novērsās, pielika soli un izgāja no klases. Gaitenī varēja dzirdēja Kārļa skaļos zviedzienus, viņam piebalsoja vēl trīs vai četri.

Kārlis. Nu, protams. Riebklis, pats uz vēdera zem galda nelīda, gan jau kāds no viņa sīkajiem pielīdējiem.

Sarkanu seju Laura pieskrēja pie informātikas kabineta. Vilnas džempera augstā apkakle kņudināja kaklu, vaigi svila, paduses un plaukstas bija slapjas. Visi jumta logi ciet, telpa uzsilusi no milzīgajiem datoriem. Varētu novilkt džemperu, bet ja nu krekliņam paduses slapjas, stulbi. Laura ieķērās ar roku džempera apkaklē un pavilka to nost, lai neskaras pie ādas.

– Paskatieties, sarkans ruksītis attipināja! – Gunārs ieņirdza viņai sejā un strauji uzgriezta muguru.

– Tiki vaļā no sava aizgalda, rukstīt? – brēca Aksels un, gandrīz aizrīdamies, caur degunu izdvesa rukšķošanas skaņas. Viņš tā aizrāvās, ka tievās kājiņas un rociņas šūpojās kā zirneklim. Viss bars locījās smieklos.

Bāc, kur ir Zane? Laura grozījās apkārt, cenzdamās izlikties, ka šis teātris neattiecas uz viņu.

Klases dziļumā Zane kopā ar Kārli acīmredzot apbrīnoja datorpeli. Vienā rokā viņa grozīja peli, otrā – no tās izkritušo vadības bumbiņu un plikšķināja savas lielās acis ar govskropstām. Tas ir kompliments. Kā no sengrieķu teikām, kur tādas acis bija tikai Hērai. To Laura Zanei bija stāstījusi iepriekšējā starpbrīdī un šobrīd nožēloja. Iedomīgā kaza, nevis skaistā tele.

– Draudzene skaitās! – Laura aizžņaugtu kaklu nošņāca un nometa somu pie tuvākā datorgalda.

* * *

– Bļāviens, nevar būt, ka es to stulbo valkmanu esmu pazaudējusi! – Laura rakņājās mugursomā, burzīdama visu, kas gadījās pa tvērienam.

– Taču nomierinies! Cel lietas ārā pa vienai, atradīsies. Kad tu to pēdējo reizi redzēji? – Zane prasīja.

– Vilcienā klausījos, un es toč zinu, ka neņēmu ārā no somas, lai kāds nenoskatās un nenosper. Šorīt tunelī redzēju čigānus, man tā jau ir bijis, ka viens iet tieši blakus un otrs piespiežas pie mugursomas. Es toreiz pagriezos un redzēju, kā viņš velk vaļā rāvējslēdzēju. Tas tips uzreiz atkāpās un ar tizlu smaidiņu notinās. Cik stulbi!

Atskanēja zvans, un meitenēm nekas cits neatlika kā kopā ar pārējo straumi ieplūst klasē.

Uz Lauras sola stāvēja sarkans *Walkman*.

– Re, kur ir! – Zane priecīgi iesaucās: – Spīd un laistās rīta saulītē!

Aizslēgtā klasē? Varbūt tas tomēr nav mans? Pārāk smuks, tāds kā uzpulēts. Nē, tiešām manējais.

Laura atvēra atskaņotāja vāciņu, iekšā bija kasete. Cita kasete. Viņa pat vairs nejutās pārsteigta. Uz tās bija uzzīmēts saritinājies kaķis.

* * *

Laura iekāpa nevis trešajā vagonā, kā bija norunāts ar vecajām skolasbiedrenēm – vienmēr kāpsim tajā, ja nu kas, saskriesimies –, bet otrajā no beigām. Laurai gribējās braukt vienai. Un kārtīgi noklausīties to dziesmu. *Oh my love for the first time in my life, My eyes are wide open...* Zane bija teikusi, ka tas ir Lenons. Laura bija brīnījusies: tas, kurš no bītliem? Vai tad viņš kaut ko darīja arī viens? Zane neko daudz nezināja, tā neesot viņas stila mūzika, bet kaut ko tomēr atcerējās. Viņas iepriekšējais dziedāšanas skolotājs bijis galīgi ķerts, nelika dziedāt tautasdziesmas, bet stāstīja par visādām ārzemju zvaigznēm. Kad Lenons iepazinās ar Joko, viņa Džonu sakūdīja, ka bītli esot pops bez jēgas un ka viņam ar savu talantu jāiedvesmo cilvēki, lai padarītu pasauli labāku. Lenons mirklī esot pavilcies. Šī dziesma esot Lenona veltījums Joko. Un tagad arī Laurai. Tikai – no kā?

Tikusi mājās, Laura pārģērbās, uzreiz izpildīja mājasdarbus, noslaucīja putekļus no grāmatu plaukta un sāka mizot kartupeļus.

Sacepšu ar olu un marinētiem gurķiem, kā mammai garšo. Laura spainī meta mizas kompostam, maģītī pilnā skaļumā klausījās, kā Lenons dzied Joko, un domāja, ka pasaule ir laba vieta, kur dzīvot. Īpaši tik skaistā atvasaras dienā kā šodien. Gan jau arī klasē viss sakārtosies. Jo, galu galā, visi manim labi bija, kad es pati laba biju.

Atvainošos Kārlim par to stulbo joku, un arī viņi beigs.

2

Mārim patika Centrālās dzelzceļa stacijas atmosfēra – cilvēki, kuri steidzas mājās vai uz darbu, un tie, kuri vairs nesteidzas nekur. Piemēram, Bezsejītis. Viņa seja bija tā cietusi ugunsgrēkā, ka vairs nebija nolasāms neviens vesels pants. Izkususi, – katru reizi, viņu redzot, nodomāja Māris. Viņš bija gana ilgi novērojis Bezsejīti, lai zaudētu gan bailes, gan līdzjūtību.

Bezsejītis uzradās vēlās vakara stundās, kad stacijā vairs nebija daudz cilvēku. Kad ļaudis kā skudras skraidīja no peroniem uz durvīm un otrādi, viņš nerādījās. Bet, kad satumsa, viņš izlīda laukā un spēlēja savu cietsirdīgo rotaļu. It kā gaidīdams rindā, viņš, tuvāk, nekā pieklājība ļautu, nostājās aiz muguras cilvēkam, kurš pirka biļeti, saldējumu vai belašu. Ja kāds nereaģēja uzreiz, Bezsejītis mēdza ar diviem pirkstiem viegli pieskarties priekšā stāvošā mugurai. Gandrīz visi momentā pagriezās. Pilnīgi visi, kas pagriezās, iekliedzās. Daži izmeta lietas no rokām, viens otrs skrēja prom, tomēr lielākoties, šausmās sastinguši, stāvēja. Bet Bezsejītis sekundi ieturēja pauzi un tad kā Morra pa pašas sasaldēto ledu bez skaņas aizšļūca prom.

Sākumā Mārim šī rotaļa likās skarba, bet savādā veidā godīga. Bezsejītis tomēr bija smagi cietis, un šajā jocīgajā

veidā viņš pasaulei atriebās un lika ieraudzīt, ka ne jau visi ir skaisti, bet tomēr visiem ir tiesības te brīvi dzīvot. Bet, kad jau trešo reizi par savu upuri viņš izvēlējās sagurušu sievieti ar iepirkumu maisiem vai meiteni ar mugursomu trauslos plecās, Māris riebumā novērsās. Nē, Bezsejītis ir kļuvis neglābjami ļauns. Viņš tam ir ļāvis.

Vēl stacijā bieži varēja satikt Guntaru – pēc skata šķību večuku, kurš tirgoja “Rīgas Balsi”. Iepazīstoties izrādījās, ka viņš ir jauns vīrietis, kurš slimības dēļ staigāja salīcis kā Z burts, un retās mazgāšanās dēļ katra pora viņa ādā iezīmējās kā melna zvaigzne. Tas padarīja seju mūžsenai. Ar Bezsejīti Mārim tā arī nebija izdevies iedraudzēties, bet Guntars izrādījās interesants sarunu biedrs. Viņš zināja četras svešvalodas, lasīja visādas jocīgas, Krievijā izdotas grāmatas, vienmēr laipni tās aizdeva Mārim. Bet tagad sarunām nebija laika. Māris tikai paspieda Guntara roku, savējo paslepūs noslaucīja gar bikšu staru, lai gan zināja, kas tas neko nedod, un devās tālāk.

Šodien Māris atkal pavadīja Lauru. Viņa to joprojām nenojauta, bet tas nekas. Māris uzmanīgi sekoja meitenes pakausim. Viņš visu zināja no galvas: vilciens 17.20, ceturtais perons, sestais ceļš. Šoreiz Māris nekāps uz trešā perona, lai pāri sliedēm un garāmgājēju siluetei vērotu, kur dodas viņa mīlotā. Viņš ies tieši aiz muguras, trīs cilvēku attālumā. Mārim obligāti bija jāredz viņas seja brīdī, kad viņa viena klausīsies dziesmu.

Sākumā Māris gribēja ielikt kaseti Lauras somā, bet tas būtu pārāk vienkārši. Dabūt viņas pleijeri, ielikt tajā kaseti, lai, nospiežot *play*, atskanētu dziesma – tas tomēr bija izcili

labi. Viens viņš nebūtu ticis galā. Labi, ka Mārim beidzot bija izdevies iegūt Mazā Baroniņa draudzību.

Viss sākās pirms dažiem mēnešiem, kad Māris čigānpuikam, kurš regulāri slaistījās pa staciju, izdomāja šo iesauku. Toreiz bija vasaras sākums, un Māris bija nolēmis, ka ir gatavs savam pirmajam psihodēliskajam ceļojumam. Viņš uzrunāja zēnu:

– Eu, čau, pagaidi! Nebēdz prom, es taču neko sliktu tev nevaru izdarīt. Tu zini, kur var dabūt zāli?

– Zinu, bet neteikšu! – Sīkais bija lecīgs, bet prom negāja.

– Baidies, ka mentus uzsūtīšu? Tad es būšu tādos pašos sūdos kā tu. Tas man, privātai lietošanai. Eu, davai, pasaki. Es tev samaksāšu, – tā kā sīkais joprojām blenza un klusēja, Māris turpināja. – Mani sauc Māris. Kā tevi?

– A, vot, uzmini, kā sauc! Tad pateikšu, kur zāli tirgo. I vēl klāt pienesīšu.

– Ko tu lecies? Es normāli ar tevi runāju. Diez kā es varētu uzminēt tavu vārdu? Gribi, saukšu tevi par Mazo Baroniņu? Tas ir tāds čigānu kundziņš, priekšnieks.

Izskatās, ka puikam tas gāja pie sirds.

– Nauda ir? Divas govīs. Viena man, otra par zāli.

– Četri lati? Dārgs starpnieks tu man esi. – Māris smīnēja, bet pastiepa monētas.

Sīkais tās paķēra, nobrēca pār plecu: – Gaidi te! – un aizskrēja.

Kad pēc stundas Māris bija izpīpējis savu pēdējo cigareti, izlasījis Kastaņedas ceļojuma pēdējo lappusi un zaudējis cerības gan redzēt savu naudu, gan nomēģināt marihuānu, Mazais Baroniņš atgriezās.